

تأثیر اعتیاد بر روح و روان

اعتیاد رابطه تنگاتنگی با بروز مشکلات ذهنی و روانی دارد، هر چند این ارتباط همواره یک جهت مشخص ندارد. برای مثال بیمارانی که از اختلال‌های رفتاری یا اضطراب رنج می‌برند، تقریباً دو برابر دیگران در معرض خطر اعتیاد قرار دارند، از طرفی افرادی که در گرداب سوء مصرف مواد مخدر افتاده‌اند، تقریباً دو برابر بقیه با اختلال‌های رفتاری و اضطراب دست و پنجه نرم می‌کنند. با این توصیف مشخص نیست که کدام مشکل علت و کدام یک معلول است، اما تردیدی نیست که یک ارتباط قوی بین اعتیاد و مشکلات روحی وجود دارد.

شدت اضطراب و استرس روانی ناشی از سوء مصرف مواد مخدر از خفیف تا شدید متغیر است. این اضطراب، صرف نظر از شدت آن تأثیر مخربی بر زندگی قربانی اعتیاد دارد. در ادامه شایع‌ترین مشکلات روحی مزمن ناشی از اعتیاد و سوء مصرف مواد را شرح می‌دهیم.

افسردگی

در ارتباط بین سوء مصرف مواد و افسردگی یا دیگر اختلال‌های روانی تردیدی وجود ندارد. ممکن است ابتلا به افسردگی فرد را به سمت اعتیاد سوق داده باشد یا این که سوء مصرف مواد مخدر تغییراتی را در ذهن ایجاد کرده باشد که علائم افسردگی را تشدید کرده باشد. برخی بیماران مواد مخدر را خودسرانه برای تسکین علائم افسردگی مصرف می‌کنند، اما واقعیت این است که مواد علائم را فقط در زمان نشئگی تسکین می‌دهد و چنانچه مصرف مواد قطع شود یا فرد برای ترک تلاش کند، علائم افسردگی تشدید می‌شود. ترک بسیاری از مواد مخدر با علائم آزاردهنده‌ای، همچون افسردگی و اختلال‌های روحی دیگری همراه است که فرایند ترک را پیچیده‌تر می‌کند.

اضطراب

اعتیاد با اضطراب و حمله‌های عصبی نیز مرتبط است؛ باز هم نمی‌توان به درستی تشخیص داد که کدام علت و کدام معلول است. ممکن است فردی پس از آن که برای مدیریت علائم بیماری‌های روحی، داروهایی مانند بنزودیازپین‌ها (برای مثال زاناکس) مصرف کرد، به این داروها وابسته شود. از طرفی برخی معتادان پس از مصرف درازمدت مواد مخدر دچار اضطراب می‌شوند. اضطراب جزء عوارض بسیاری از مواد مخدر، به ویژه محرک‌هایی مانند کوکائین است که شدت آن به دوز مصرف بستگی دارد. به علاوه افزایش اضطراب جزء عوارض ترک داروهای دیگری مانند بنزودیازپین‌ها است.